

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 16 maja 2024 r.

PS-VI.431.3.6.2024.ICZ

Szanowny Pan
Tomasz Podsiadło
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Jana III Sobieskiego 5
14-100 Ostróda

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.271.2024 z dnia 11 kwietnia 2024 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura urzędu w Elblągu, w składzie:

1. Iwona Czmochowska – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Wioletta Sinkiewicz – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę doraźną w trybie uproszczonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 12 kwietnia 2024 r. i zakończono w dniu 16 kwietnia 2024 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto realizację zadań powiatu w odniesieniu do rodziny zastępczej oraz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, o których mowa w korespondencji skierowanej do Wydziału Polityki Społecznej w dniu 5 kwietnia 2024 r. przez Rzecznika Praw Obywatelskich, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2024, poz. 177 ze zm.) – zwanej dalej ustawą wripsz.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) PCPR/Organizator/kontrolowana Jednostka/Centrum – co oznacza Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie,
- 2) Dyrektor/Dyrektor PCPR – co oznacza Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, pana Tomasza Podsiadło,
- 3) Regulamin – co oznacza Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie,
- 4) małoletnia/dziewczynka – co oznacza małoletnią, o której mowa w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich,
- 5) matka biologiczna – co oznacza matkę małoletniej, o której mowa w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich, wskazaną **w aktach kontroli str. 29,**
- 6) ojciec biologiczny – co oznacza ojca małoletniej, o której mowa w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich, wskazanego **w aktach kontroli str. 29,**

- 7) matka zastępcza – co oznacza babcię małoletniej, ustanowioną przez Sąd Rejonowy w Ostródzie na opiekunkę zastępczą, o której mowa w **aktach kontroli str. 29**,
- 8) ojciec zastępczy – co oznacza dziadka małoletniej, ustanowionego przez Sąd Rejonowy w Ostródzie na opiekuna zastępczego, o którym mowa w **aktach kontroli str. 29**,
- 9) spokrewniona rodzina zastępcza/rodzice zastępczy/dziadkowie – co oznacza spokrewnioną rodzinę zastępczą ustanowioną przez Sąd Rejonowy w Ostródzie **/akta kontroli str. 29/**,
- 10) babcia – co oznacza matkę ojca biologicznego,
- 11) plan/plan pracy z rodziną - co oznacza plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wrispz,
- 12) zespół – co oznacza zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 136 ustawy wrispz,
- 13) koordynator – co oznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w ustawie o wrispz, zatrudnionego w PCPR,
- 14) Powiat – co oznacza Powiat Ostródzki.

Kontrola obejmowała okres od dnia umieszczenia małoletniej w pieczy zastępczej u dziadków tj. od 28 grudnia 2022 r. do dnia jej zakończenia, a fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pana Tomasza Podsiadło – Dyrektora PCPR. Ustaleń dokonano w oparciu o informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio przez Dyrektora oraz dokumentację merytoryczną prowadzoną w kontrolowanej Jednostce.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

1. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej Jednostki

Kontrolowana Jednostka, wyznaczona Zarządzeniem Nr 31/2011 Starosty Ostródzkiego z dnia 30 listopada 2011 r., na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie, w okresie objętym kontrolą działała na podstawie:

1. Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/299/2014 Rady Powiatu Ostródzkiego z dnia 30 czerwca 2014 r. **/akta kontroli str. 2-7/**
2. Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, przyjętego Uchwałą Nr 196/643/2023 Zarządu Powiatu Ostródzkiego z dnia 30 czerwca 2023 r. **/akta kontroli str. 8-24/**.

Analiza Regulaminu wykazała, że Centrum realizuje, między innymi, zadania Powiatu w zakresie pieczy zastępczej. Z § 2 Regulaminu wynika, że w strukturę organizacyjną Centrum wchodzi między innymi Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych.

Przeprowadzona kontrola wykazała również, że w skład Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej wchodziło 9 osób, z czego 3 pracowników realizowało zadania związane

z przyznawaniem i wypłatą świadczeń finansowych, natomiast 6 pracowników realizowało zadania z zakresu pracy z rodzinami zastępczymi.

W skład 6 pracowników realizujących zadania związane z pracą z rodziną wchodzi:

- kierownik ds. opieki nad dzieckiem i rodziną oraz organizowania pomocy instytucjonalnej i środowiskowej – 1 osoba zatrudniona w wymiarze 1 etatu – długotrwale nieobecny w pracy,
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 2 osoby zatrudnione w wymiarze 2 etatów,
- starszy specjalista pracy socjalnej - 1 osoba zatrudniona w wymiarze 1 etatu,
- specjalista pracy z rodziną - 1 osoba zatrudniona w wymiarze 1 etatu,
- 1 pedagog - 1 osoba zatrudniona w wymiarze 3/4 etatu **/akta kontroli str. 25/**.

2. Sposób zapewnienia dziecku pieczy zastępczej

W dniu 5 grudnia 2022 r. Sąd Rejonowy w Ostródzie III Wydział Rodzinny i Nieletnich zwrócił się do PCPR w Ostródzie o pilne wskazanie rodziny zastępczej, w której w trybie zabezpieczenia na czas trwania postępowania można by umieścić małoletnią. W odpowiedzi Organizator poinformował Sąd, iż nie dysponuje wolnymi miejscami w pieczy zastępczej, jednakże w wyniku prowadzonych poszukiwań na terenie całego kraju, zgłosiła się niezawodowa rodzina zastępcza z Puław, która wyraziła gotowość na przyjęcie dziewczynki do pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 26/**. Następnie rodzina ta zrezygnowała z przyjęcia dziecka do rodziny, a Sąd Rejonowy w Ostródzie III Wydział Rodzinny i Nieletnich postanowieniem z dnia 28 grudnia 2022 r. zabezpieczył dobro małoletniej na czas postępowania poprzez umieszczenie jej w spokrewnionej rodzinie zastępczej u dziadków ze strony matki biologicznej. Faktycznie dziecko przebywa w rodzinie zastępczej od dnia 28 grudnia 2022 r. **/akta kontroli str. 27-30/**. W chwili umieszczenia w pieczy zastępczej dziewczynka miała 2 lata. Małoletnia została zabezpieczona z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych ze strony rodziców biologicznych, zażywanie przez nich środków psychoaktywnych oraz nadużywanie alkoholu. W wyniku podejmowanych przez spokrewnioną rodzinę zastępczą działań udało się nadrobić zaległości wynikające z zaniedbań rodziców biologicznych tj. obowiązkowe szczepienia, opóźniony rozwój mowy.

Ustalono, że rodzice biologiczni dziewczynki w dacie kontroli mieli ograniczoną władzę rodzicielską. Matka biologiczna była pozbawiona wolności przebywała w zakładzie karnym. Zakończenie kary pozbawienia wolności przewidywane było na 16 kwietnia 2024 r. Stwierdzono, że kontaktuje się telefonicznie z rodziną zastępczą raz w tygodniu, pyta o córkę a w listach wysyła kolorowanki. Przed pozbawieniem jej wolności przekazywała dobrowolnie różne kwoty pieniężne na utrzymanie swojej córki.

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morażu przesłanej do PCPR wynika, że ojciec biologiczny dziewczynki uczęszcza na spotkania z psychologiem, natomiast w styczniu 2024 r. zapisał się do Szkoły dla Rodziców i Wychowawców. Został też objęty na swoją prośbę wsparciem asystenta rodziny. Rodzina zastępcza poinformowała ojca dziecka, iż może spotykać się z córką jedynie wówczas, gdy okaże się negatywnym wynikiem testu na obecność środków psychoaktywnych. Od tego czasu ojciec nie odwiedza dziecka (od czerwca 2023 r.), nie jest

zainteresowany sprawami córki, nie łoży na jej utrzymanie. Wystąpił do Sądu z wnioskiem o ustalenie kontaktów z córką **/akta kontroli str. 31/**.

Matka biologiczna dziecka, w korespondencji przesłanej do PCPR (wpływ pisma w dniu 25 marca 2024 r.) poinformowała, iż ojciec dziecka stara się o uzyskanie mieszkania socjalnego z zasobów mieszkaniowych Gminy Morąg, w którym planują wspólnie zamieszkać. W piśmie deklaruje również, że po opuszczeniu zakładu karnego podejmie pracę oraz terapię odwykową **/akta kontroli str. 32/**.

Zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 7 ustawy wrispz, powiatowe centrum pomocy rodzinie oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej gromadzą i przekazują odpowiednio rodzinie zastępczej informacje oraz dokumentację dotyczącą dziecka, m.in. diagnozę psychofizyczną dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Stwierdzono, iż w stosunku do małoletniej taka diagnoza nie została sporządzona. Dyrektor kontrolowanej Jednostki w odpowiedzi na zapytanie w tej sprawie poinformował iż „w kwestii braku opinii psychofizycznej informujemy, że Centrum otrzymało dokument przekazany przez prywatny żłobek Klub Malucha Smoczek, w którym zakreślono informacje nt. rozwoju fizycznego, umysłowego, samoobsługi, sprawności manualnej, mowy, rozwoju społeczno-emocjonalnego małoletniej [tu wskazano imię i nazwisko małoletniej], która to przedstawia obraz cech rozwojowych dziecka” **/akta kontroli str. 33/**.

W ocenie kontrolujących opinia Dyrektora Klubu Malucha SMOCZEK z dnia 29 września 2023r. jest opinią o funkcjonowaniu dziecka w żłobku oraz opinią o współpracy dziadków z tą placówką. Kontrolujący zauważają również, że dokument ten nie zawiera elementów wskazanych przez Dyrektora w pisemnym wyjaśnieniu ponieważ nie ma w nim odniesienia do rozwoju umysłowego, sprawności manualnej, mowy, a także nie przedstawia on „obrazu cech rozwojowych dziecka”. Wprawdzie do opinii dołączono sporządzoną przez wychowawców żłobka kartę obserwacji dziecka, jednak jest to jedynie karta obserwacji, oceniająca rozwój dziecka w skali punktowej od 1 do 4 **/akta kontroli str. 36-40/**. W dokumencie tym brak jest pisemnych wskazań do dalszej pracy z dzieckiem w obszarach tego wymagających – a temu właśnie służyć ma sporządzenie diagnozy psychofizycznej dziecka.

W prawdzie ustawa wrispz nie definiuje wprost sposobu sporządzania diagnozy psychofizycznej dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast odniesienie do tej kwestii należy szukać w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. (Dz.U. Nr 292, poz. 1720) w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na zasadzie analogii diagnoza psychofizyczna dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, powinna zostać sporządzona przez psychologa lub pedagoga, w związku z tym **opinia** sporządzona przez Klub Malucha SMOCZEK nie może zostać uznana za diagnozę psychofizyczną małoletniej, o której mowa w art. 38a ust. 1 pkt 7 ustawy wrispz.

Przyczyną powstania powyższej nieprawidłowości mogła być niewłaściwa interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów. Z uwagi na fakt, iż wojewoda nie sprawuje kontroli bezpośrednio nad rodzinami zastępczymi, nie udało się stwierdzić skutków powstałej nieprawidłowości.

Działając w myśl art. 77 ust. 3 pkt 2 ustawy wrispz, do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy

rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku.

Ustalono, że do dnia podjęcia kontroli doraźnej dla małoletniej nie został sporządzony plan pomocy dziecku. W ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z dnia 30 stycznia 2023 r. zawarto jedynie zapis, iż *„rodzina zastępcza nie jest objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej a w przypadku zgłoszenia jakichkolwiek trudności bądź konieczności ingerowania w przypadku nieodpowiednich czynności w stosunku do dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, działania zostaną podjęte przez pracownika socjalnego tut. Centrum” /akta kontroli str. 41-43/*. Z informacji uzyskanej od Dyrektora Centrum wynika, że *„przyczyną braku Planu Pomocy Dziecku jest niesporządzenie tego dokumentu przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej” /akta kontroli str. 33/*.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że niesporządzenie dziecku planu przez okres od 28 grudnia 2022 r. do daty niniejszej kontroli tj. do 12 kwietnia 2024 r. jest nieprawidłowością mogącą skutkować niewłaściwie ukierunkowaną pracą z dzieckiem oraz rodziną. Plan pomocy dziecku jest podstawowym dokumentem, na którym opiera się praca z dzieckiem oraz rodziną zastępczą. Jego niesporządzenie przez Organizatora świadczy o braku realizacji podstawowych założeń zapisów ustawy wripsz oraz o braku nadzoru Dyrektora nad pracą podległych pracowników, co szczegółowo omówiono z Dyrektorem podczas kontroli doraźnej.

Dodatkowo podkreślić należy, że rodzina zastępcza została objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w czerwcu 2023 r., który przez kolejnych 11 miesięcy swojej pracy z rodziną nie sporządził ww. planu. Stwierdzić należy zatem, że koordynator nie wywiązywał się właściwie z powierzonych obowiązków, przyczyny czego należy poszukiwać w braku właściwego nadzoru nad jego pracą. Skutkiem tego jest nieznanomość potrzeb dziecka oraz rodziny przez pracowników, którzy udzielali jej wsparcia nie wiedząc w jakiej formie winni tego wsparcia udzielać.

Stwierdzono, że Organizator dokonywał okresowej oceny sytuacji dziecka, o której mowa w art. 129 ustawy wripsz zgodnie z terminami określonymi w art. 131 ust. 1 ustawy wripsz. W myśl art. 131 ust. 2 ustawy wripsz sporządzano opinię o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, którą przekazywano do właściwego sądu. W jednym przypadku oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej dokonano w dniu 24 października 2023 r., natomiast opinia dotycząca zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej została sporządzona dopiero w dniu 20 marca 2024 r. Z informacji udzielonej przez Dyrektora Jednostki, stanowiącej **akta kontroli str. 44-45**, wynika, że *„z powodu przeciążenia pracowników zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej wynikającego z mnogości spraw/działań także różnorodności tychże spraw, nieadekwatną do liczby osób zatrudnionych w Zespole, a także koniecznością wyboru wagi spraw i priorytetów spraw, często nieprzewidywalnością i brakiem możliwości wykonania zaplanowanych działań, opinia w sprawie zasadności została przekazana w odleglejszym terminie”*. Powyższe uchybienie skutkowało nieposiadaniem przez Sąd aktualnej wiedzy na temat sytuacji dziecka.

Ponadto stwierdzono brak podpisów koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na 2 ocenach sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (z dnia: 30 stycznia 2023 r. oraz 24 października 2023 r.), co może świadczyć, iż koordynator nie był uczestnikiem tych posiedzeń. Z wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora Centrum wynika, że *„w dokumentach sporządzonych*

na dzień 26 kwietnia 2023 r., 24 października 2023 r. współpracujący z rodziną koordynator przekazał dokumentację oraz poinformował, że z powodu podejmowania innego zatrudnienia w innej instytucji nie może wziąć udziału w przedmiotowych posiedzeniach, koordynator w tym okresie był zatrudniony w tut Centrum na umowę zlecenie /akta kontroli str. 46-48/. W ocenie kontrolujących powyżej opisane uchybienie spowodowane było brakiem wystarczającego nadzoru Dyrektora nad pracą koordynatora. Poza stwierdzeniem ww. braków ustalenie jego skutków nie było możliwe. Nadmienić jednak należy, że niedostateczny nadzór Dyrektora nad realizacją zadań pracowników zespołu pieczy zastępczej stwierdzono również w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 21 grudnia 2022 r. (PS-VI.431.3.28.2022.ICZ).

Kontrolujący przyjęli natomiast wyjaśnienia odnoszące się do posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka odbytego w dniu 30 stycznia 2023 r. gdyż, jak wskazał Dyrektor „w tym czasie rodzina nie była objęta wsparciem koordynatora. Rodzina zastępcza została ustanowiona w grudniu 2022 r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej w tym okresie nie dysponował koordynatorem, który miałby możliwość przyjąć rodzinę. Wszyscy zatrudnieni na ten czas koordynatorzy, współpracowali z maksymalną liczbą rodzin zastępczych wskazaną przez ustawodawcę” /akta kontroli str. 48/.

Dodatkowo stwierdzono, że w dniu 25 marca 2024 r. (data wpływu do PCPR) matka biologiczna przebywając w zakładzie karnym zwróciła się do Organizatora z prośbą o możliwość uczestniczenia w formie zdalnej w posiedzeniu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w pieczy zastępczej zaplanowanym w dniu 27 marca 2024 r., jednakże Organizator nie poczynił kroków w kierunku umożliwienia jej uczestnictwa w spotkaniu we wnioskowanej przez nią formie. PCPR nie poinformował również matki czy do takiego spotkania w ogóle dojdzie. Z wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora Centrum wynika, że „(...) w dniu 14 marca 2024 r. (...) pani [tu podano nazwisko matki] zwróciła się do tut. Centrum o możliwość udziału w wideokonferencji w tymże posiedzeniu (...) koperta wpłynęła do Centrum 25 marca 2024 r., natomiast pracownik, na którego pismo zostało zadekretowane otrzymał pismo w dniu 26 marca 2024 r., - biorąc pod uwagę czas trwania przesyłu korespondencji i niewystarczający czas na dostarczenie tejże korespondencji odpowiednio do terminu posiedzenia, uznano za daremne zwracanie się do Zakładu Karnego o umożliwienie zdalnego udziału w posiedzeniu pani [tu podano nazwisko matki]. Należy nadmienić, iż w informacji dot. terminu posiedzenia osoba zainteresowana posiada wskazaną możliwość dot. zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie. Pani [tu podano nazwisko matki] od czasu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jeden raz uczestniczyła w posiedzeniu w sprawie zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej” /akta kontroli str. 45/.

*W ocenie kontrolujących Organizator pomimo krótkiego czasu na udzielenie matce biologicznej informacji w zakresie zorganizowania posiedzenia zespołu w formie zdalnej nie poczynił żadnych działań w tym kierunku. Tymczasem, w myśl art. 7a ustawy wripsz posiedzenia zespołów, o których mowa w ustawie wripsz, oraz inne spotkania, w szczególności dotyczące kwalifikowania dziecka do przysposobienia, dokonywania wstępnej oceny kandydata do przysposobienia dziecka oraz wydawania opinii kwalifikacyjnej o kandydacie do przysposobienia dziecka, **mogą się odbywać z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość**. Zatem w uzasadnionej sytuacji, a takowa zaistniała, zasadnym było podjęcie kontaktu z matką lub pracownikami zakładu karnego, aby umożliwić matce udział w posiedzeniu*

zespołu w sposób zdalny, nie pozbawiając matki prawa do udziału w ocenie sytuacji jej dziecka. Podczas posiedzenia zespołu zapadają istotne dla dziecka oraz rodziny ustalenia, omawiane są jego dalsze losy, i jeśli rodzic wyraża wolę uczestniczenia w takim spotkaniu nie można mu takiego prawa odmówić. Przyczyną powstałej nieprawidłowości jest nieznamość obowiązujących przepisów, skutkiem zaś brak możliwości wypowiedzenia się matki biologicznej odnośnie ustaleń zespołu, a także pozbawienie jej wiedzy, co do podjętych przez ten zespół decyzji.

Ustalono, iż przez cały okres przebywania dziecka w rodzinie zastępczej ojciec ani razu nie uczestniczył w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, natomiast matka była obecna na posiedzeniu tylko jeden raz.

3. Ocena funkcjonowania rodziny zastępczej

Kwalifikacja kandydatów na rodziców zastępczych obejmuje weryfikację, czy spełniają oni warunki określone w art. 42 ust. 1 ustawy o wripz, zgodnie z którym pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
  - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2527),
  - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku cudzoziemców ich pobyt jest legalny;
- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
  - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
  - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
  - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Ustalono, że rodzice zastępczy zamieszkują na terenie Powiatu, zatem są obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej.

Z zaświadczeń lekarskich z dnia 6 lutego 2023 r. wynika, że ojciec zastępczy jest sobą leczoną przewlekle w NZOZ - stan jego zdrowia obecnie jest wyrównany. Matka zastępcza cierpi na astmę oskrzelową oraz zaburzenia afektywne dwubiegunowe **/akta kontroli str. 49-50/**. W

ocenie kontrolujących tak wystawione zaświadczenia lekarskie, stwierdzające jedynie schorzenia, na które cierpią kandydaci na rodziców zastępczych, nie spełniają wymogu, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy wripsz. Dyrektor Centrum poinformował, że zinterpretował niniejszy przepis następująco: „wymagane zaświadczenie winno wskazywać przede wszystkim stan zdrowia osoby ubiegającej się o funkcje rodziny zastępczej. Ustawodawca nie zakreślił katalogu chorób wykluczających z ubiegania się o funkcje rodziny zastępczej. Ponadto (tu wskazano imię nazwisko matki zastępczej) poinformował, że złożyła w Sądzie Rejonowym w (...) stosowne zaświadczenie od lekarza psychiatry” /akta kontroli 48/. Przynotowany powyżej art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy wripsz stanowi, że pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być bowiem powierzone osobom, które posiadają zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej, **potwierdzające ich zdolność do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem**. Zaświadczenia pozyskane przez Organizatora i badane przez kontrolujących w dacie kontroli, takiego potwierdzenia nie zawierają, co stanowi nieprawidłowość skutkującą powierzeniem opieki nad dzieckiem osobom, w stosunku do których brak było pewności, że dają rękojmię właściwej opieki. Wskazane schorzenia matki zastępczej oraz ujawnione deficyty z nimi związane (a opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego) mogłyby wskazywać, że nie są to właściwi kandydaci do sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem, pomimo, iż są dziadkami dziewczynki, co szczegółowo o mówiono z Dyrektorem podczas kontroli doraźnej.

W dniu 15 maja 2024 r. do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wpłynęło zaświadczenie lekarskie z dnia 24 kwietnia 2024 r. wystawione przez lekarza psychiatrę biegłego sądowego, z którego wynika, że matka zastępcza jest zdolna do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem. Niemniej jednak na etapie przeprowadzanej przez Organizatora kwalifikacji oraz następnie przez okres niespełna 1,5 roku, funkcję rodziny zastępczej sprawowała osoba, co do której nie było pewności czy stan jej zdrowia na to pozwala.

W dniu 8 lutego 2023 r., zatem po 1,5 miesiąca od ustanowienia ich rodziną zastępczą, rodzice zastępczy złożyli również oświadczenia, z których wynika, że:

- nie są oni ograniczeni w zdolności do czynności prawnych,
- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej ani władza rodzicielska nie została im ograniczona ani zawieszona,
- nie są zobowiązani do alimentacji,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sadu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego /akta kontroli str. 51-52/.

Biorąc pod uwagę, iż opiekę nad małoletnią rodzice zastępczy przejęli w dniu 28 grudnia 2022 r. oświadczenia powyższe winny zostać od nich pobrane niezwłocznie, nie zaś po 1,5 miesiąca od dnia powierzenia im opieki nad dzieckiem. Organizator nie dołożył starań aby czynności tej dokonać niezwłocznie, co omówiono z Dyrektorem w ramach bieżącego instruktażu.

Na podstawie uzyskanej w dniu 13 lutego 2023 r. informacji z krajowego rejestru karnego wnika, że rodzice zastępczy nie figurują w kartotece karnej krajowego rejestru karnego (data wpływu zaświadczeń do organizatora: 14 lutego 2023 r.) **/akta kontroli str. 53-54/**.

Z opinii psychologicznej o posiadaniu przez rodziców zastępczych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej stanowiącej **akta kontroli str. 55-59**, sporządzonej na podstawie badań z dnia 15 oraz 20 marca 2023 r.. (na podstawie kwestionariusza CUIDA do oceny kandydatów na rodziców zastępczych) wynika między innymi, że rodzice zastępczy pozostają w związku małżeńskim od 1999 r. Swoje małżeństwo oceniają jako zgodne i udane. Posiadają dwoje dzieci, syna oraz córkę (matkę małoletniej).

Ojciec zastępczy pochodzi z rodziny niepełnej, wychowywany był głównie przez dziadków oraz ciotki z uwagi na to, że matka dużo pracowała. *„Opiniowany jest osobą, która ma swoje pasje i zainteresowania. Stara się być konsekwentny”*.

Matka zastępcza pochodzi z rodziny dysfunkcyjnej (z powodu alkoholu, przemocy fizycznej, seksualnej i psychicznej), w wieku 8 lat trafiła do domu dziecka, gdzie doświadczała dalszej przemocy rówieśniczej. Jak wskazał psycholog *„Doświadczenia te miały ogromny wpływ na dalsze życie pani [tu wskazano imię matki zastępczej]. Około 20 lat temu stwierdzono u pani [tu wskazano imię matki zastępczej] chorobę afektywną dwubiegunową, obecna diagnoza to schizofrenia. Choroba ta ma ogromny wpływ na funkcjonowanie pani [tu wskazano imię matki zastępczej], z tego powodu też nie pracuje. Choroba cały czas daje o sobie znać. Co jakiś czas pojawiają się epizody depresji, rzadziej manii. Od czasu diagnozy choroby pani [tu wskazano imię matki zastępczej] jest pod ciągłym nadzorem lekarza, również od wielu lat systematycznie uczęszcza na psychoterapię i już nie ma trudności z mówieniem o swoich doświadczeniach. Choroba afektywna dwubiegunowa jest chorobą, która nie tylko wyniszcza osobę, która na nią choruje, ale również jej otoczenie. Zmienność nastrojów oraz nieprzewidywalność powodują, że dzieci wychowywane w takich warunkach nie są w stanie przewidzieć co je czeka i czego mogą się spodziewać po powrocie do domu. Z powodu swoich doświadczeń życiowych oraz sytuacji pani [tu wskazano imię matki zastępczej] ukończyła tylko szkołę podstawową i nie zdobyła doświadczenia”*.

Psycholog potwierdził opisany w zaświadczeniach lekarskich stan zdrowia rodziców zastępczych. Odniósł się nadejnie szeroko do wyników przeprowadzonych badań i wskazał m.in., że pani [tu wskazano imię matki zastępczej] *„nie zastanawia się przed podjęciem działania, daje się ponieść nastrojowi, którego nie kontroluje. Najczęściej jest zmienna, niespokojna, drażliwa i bojaźliwa. Może mieć trudności z przewidywaniem konsekwencji swoich czynów, a jej tolerancja na frustrację jest niska. Ma pewną skłonność do tego, by nie czuć się dobrze sama ze sobą. Jej struktura wewnętrzna jest mało spójna, a kontrola impulsów nie zawsze należyta. Trudno jest jej przyjąć krytykę. Jest sobą, która czasami denerwuje się zmianą planów albo tym, że nie spełniają się jej pragnienia, ale również potrafi przeanalizować sytuację, zastanowić się i zmodyfikować swoje emocje, ponieważ jest zdolna do zaakceptowania innych wersji swoich planów. Opiniowana jest osobą, która różnie radzi sobie w sytuacjach wymagających okazywania lub przyjmowania uczucia. Nie zawsze potrafi dostrzec i zaakceptować uczucia innych osób, czasem mylnie interpretuje ich działania. Nie jest zbyt wylewna w okazywaniu własnych uczuć. Jest osobą, która woli być w towarzystwie innych osób, niż sama, lubi spotkania towarzyskie, dobrze czuje się w sytuacjach, które wymagają obecności*

innych ludzi i porozumienia się z nimi. Lubi ludzi, ale może pewien czas spędzać samotnie. Jest osobą, która niekiedy podejmuje trafne decyzje dzięki swoim umiejętnościom planowania, kontrolowania i decydowania, jednak w innych przypadkach nie udaje się jej zachować kontroli nad własnymi reakcjami i impulsami, co może doprowadzić do pośpiesznych i nietrafnych decyzji. W zależności od sytuacji czasem potrafi znaleźć pozytywne aspekty krytycznych momentów, ale kiedy indziej widzi jedynie to, co szkodliwe i negatywne. Niekiedy, gdy ma problemy, może się zablokować, chociaż zwykle jest zdolna do refleksji. Jest osobą która umie wysłuchać drugiego człowieka i zaakceptować cudze rozumowanie, a jednocześnie umie przedstawić własne stanowisko i bronić go. Przeważnie mówi o tym, co jej przeszkadza, umie krytykować oraz przyjmować krytykę, a także mówić i akceptować komplementy. Gdy uznaje, że prośba jest niewłaściwa, potrafi odmówić. Pani [tu wskazano imię i nazwisko matki zastępczej] ujawnia zaangażowanie emocjonalne wobec dziecka, okazuje mu pozytywne uczucia, sprawuje nad nim optymalną kontrolę, stawiając umiarkowane wymagania i narzucając umiarkowane ograniczenia. Pozostawia dziecku umiarkowanie dużo swobody, nie stosuje zbyt wielu zakazów. W umiarkowanym stopniu ingeruje w sprawy dziecka, udziela mu pomocy i potrzebnego wsparcia, okazuje akceptację. W optymalnym stopniu kieruje aktywnością dziecka i dba o wdrażanie go do porządku i organizacji, wykazuje umiarkowaną konsekwencję w egzekwowaniu wymagań”.

Ojciec zastępczy przedstawiony został jako osoba, która „ma trudności z wyświadczeniem ludziom przysług, chociaż czasem to robi. Może nie zauważać potrzeb innych osób albo zauważać je ale nie czuć się w obowiązku pomagania im. Jest osobą, która zwykle łatwo dostosowuje się do zmian. Utrzymuje równowagę między tym co nowe, a co znane. W różnych obszarach swojego życia dopuszcza do głosu nowe idee i wartości, natomiast w innych wciąż jest przywiązany do tradycji. Jest więc osobą, którą charakteryzuje brak uznania dla siebie samej. Zwykle skupia się na swoich wadach, a gdy porównuje się z innymi osobami, przeważnie czuje się gorszy i uważa, że jest nic nie wart i nic mu się nie udało. Jako osoba stara się nie ranić uczuć osób ze swojego otoczenia. Łatwo wzbudza do siebie zaufanie ponieważ interesuje się potrzebami innych osób. Czasem trudno jest mu zrozumieć niektóre zachowania innych ludzi, ale je szanuje. W pewnych okolicznościach może być niezdolny do zaakceptowania cudzych emocji i do wyrażenia własnych. Jest osobą, która umie rozpoznawać konfliktowe sytuacje i znajdować w nich rozwiązania. Ma zwyczaj planować swoje działania, wykazuje się inicjatywą i jest zdecydowany. Przeważnie potrafi przewidzieć możliwe konsekwencje i na tej podstawie podjąć decyzję. Zwykle jest nastawiony pozytywnie i uważa, że trudne doświadczenia uczą czegoś człowieka i wzbogacają go wewnątrz. Chociaż nie zawsze umie utrzymać spokój w trudnych momentach, to jednak stara się kontrolować swoje emocje, żeby móc obiektywnie przyjrzeć się sytuacji. Zazwyczaj przyznaje się do popełnionych błędów i szuka nowych rozwiązań. W relacjach opiekuńczych ma skłonności do angażowania się w sprawy dziecka i przeżywania jego problemów i niepowodzeń. Ujawnia zaangażowanie emocjonalne wobec dziecka, okazuje mu pozytywne uczucia, sprawuje nad nim optymalną kontrolę, stawiając umiarkowane wymagania i narzucając umiarkowane ograniczenia. Wdraża dziecko do zorganizowanego trybu aktywności, przywiązuje wagę do wprowadzania go w zasady, wykazuje dużą konsekwencję w egzekwowaniu wymagań”. Z opinii wynika również, że „z powodu choroby żony musiał dużo

pracować aby rodzinie zapewnić jak najlepsze warunki do życia. To powodowało, że często nie było go w domu, a wszystkie obowiązki domowe spadały na [tu wskazano imię matki zastępczej]”.

Psycholog dokonując podsumowania swojej opinii wskazał, że matka zastępcza ma „*zaniżone predyspozycje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Jej doświadczenia życiowe oraz choroba powoduje, że nie jest osobą stabilną i pewną. Nie jest w stanie zapewnić dziecku odpowiedniej opieki bo nie jest w stanie przewidzieć swojego zachowania*”. Również ojciec zastępczy ma w opinii psychologa „*zaniżone predyspozycje psychologiczne w związku z niską samooceną oraz niezbyt wysoką asertywnością nie potrafi kontrolować swojego zachowania*”. Podsumowując psycholog wskazał, że „*Oboje małżonkowie posiadają odpowiednie kompetencje rodzicielskie. Mają wiedzę na temat wychowania dziecka jednak nie potrafią wykorzystać jej w praktyce. Jeśli państwo [tu wskazano nazwisko rodziny zastępczej] zostaliby rodziną zastępczą należałoby zadbać, aby wzięli wspólnie udział w szkoleniu: Szkoła dla rodziców” lub innym szkoleniu, gdzie mogliby zdobyć nie tylko wiedze na temat wychowania dziecka ale również mogliby spróbować swoich umiejętności i również poznaliby inne osoby, które mogą mieć podobne doświadczenia co oni dzięki wymianie doświadczeń jesteśmy w stanie nauczyć się nowych i potrzebnych umiejętności. Ponadto państwo [tu wskazano nazwisko rodziny zastępczej] mieli problemy wychowawcze z córką, wskazane jest więc, aby przeanalizowali swoje strategie wychowawcze i zwrócili uwagę gdzie mogli popełnić błędy i co powinni zrobić, aby uniknąć ich w przyszłości. Dzięki aktywnemu udziałowi zainteresowanych w szkoleniu będą mogli podnieść swoje kompetencje rodzicielskie*”.

W dniu 30 marca 2023 r. specjalista pracy socjalnej PCPR sporządził ocenę i opinię sytuacji rodziny zastępczej dotyczącą gotowości do pełnienia funkcji rodziny zastępczej **/akta kontroli str. 60-62/**. W opinii tej wskazano na warunki lokalowe posiadane przez rodziców zastępczych, dokonano weryfikacji źródeł ich dochodów oraz odniesiono się szerzej do stanu zdrowia rodziców zastępczych. Z ustaleń pracownika kontrolowanej Jednostki wynika, że ojciec zastępczy zażywa leki na nadciśnienie a matka zastępcza leczy się z powodu choroby afektywnej dwubiegunowej, pozostając od wielu lat w procesie terapeutycznym. Oboje małżonkowie podali, że ich ogólny stan zdrowia jest dobry. Podsumowując swoje stanowisko specjalista pracy socjalnej kontrolowanej Jednostki wskazał, że nie ma „*pewności czy małżonkowie [tu wskazano imiona i nazwiska rodziny zastępczej] posiadają wystarczające umiejętności aby budować w dziecku poczucie własnej wartości, adekwatnej samooceny czy posiadają wystarczającą wiedzę dotyczącą trudnych zachowań, które mogą pojawić się u dziecka i sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, czy posiadają wiedzę na temat kompensowania opóźnień i czy posiadają refleksję na temat wpływu środowiska, w którym dziecko się wychowywało/ wychowuje, na jego rozwój i wychowanie*”. Odnosząc się do choroby afektywnej dwubiegunowej matki zastępczej pracownik PCPR zaznaczył, że „*jako dziecko i młoda osoba doznała bardzo trudnych i ciężkich doświadczeń. Doświadczenia te mają wpływ na funkcjonowanie Pani [tu wskazano imię i nazwisko matki zastępczej] w chwili obecnej funkcjonuje dobrze, korzysta ze wsparcia terapeutycznego medycznego, można zauważyć, że kobieta pracuje nad umiejętnościami radzenia sobie z traumami, stratami i zmianami. Nie należy tracić z pola widzenia, że dotychczasowy bagaż życiowy może mieć wpływ na jakość*

sprawowania pieczy zastępczej, przekazywanie wzorców funkcjonowania, w nawiązywaniu trwałych i bezpiecznych relacji”.

Skonstruowane w taki sposób opinie specjalistów nie kwalifikowały rodziców zastępczych do pełnienia tejże funkcji. Choroba afektywna dwubiegunowa czy też schizofrenia są chorobami z dziedziny chorób psychicznych, a opis funkcjonowania matki zastępczej wskazuje na głęboko zaawansowane schorzenia, które uniemożliwiają jej właściwe funkcjonowanie w życiu codziennym. Również zaniżone kompetencje ojca zastępczego w opinii pracowników PCPR nie dają gwarancji właściwego sprawowania opieki nad małoletnią. Ponadto sporządzone przez pracowników PCPR opinie o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawierają sprzeczne i niespójne ze sobą informacje.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt. 8 ustawy wrispsz proces weryfikacji kandydatów do pełnienia rodziny zastępczej obejmuje weryfikację pod kątem ich figurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Takiej weryfikacji Organizator dokonał w dniu 5 maja 2023 r. **/akta kontroli str. 63-64/**.

W ocenie kontrolujących zgromadzona w sprawie dokumentacja wskazuje, iż rodzice zastępczy, ustanowieni przez sąd, rękojmi tej nie gwarantują.

W okresie sprawowania pieczy zastępczej rodzice zastępczy uczestniczyli w szkoleniu „Szkoła dla rodziców i wychowawców” w wymiarze 10 spotkań. Szkolenie zakończono 4 grudnia 2023r. **/akta kontroli str. 67-68/**. Matka zastępcza 4 października 2023 r. uczestniczyła również grupie wsparcia dla rodzin zastępczych, zorganizowanej przez PCPR **/akta kontroli str. 69/**.

Organizator w dniu 4 grudnia 2023 r. dokonał oceny rodziny zastępczej zgodnie z zapisem art. 132 oraz 134 ustawy wrispsz. Rodzinę oceniono pozytywnie z zaznaczeniem, że *„bardzo dobrze wypełniają swoje obowiązki”* **/akta kontroli str. 70-76/**.

4. Ustalenia dotyczące sygnałów zgłoszonych w korespondencji przekazanej do Rzecznika Praw Obywatelskich

Pismem z dnia 1 marca 2024 r. babcia zwróciła się do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o pomoc, wskazując między innymi, że dziecko zostało *„przyznane przez Sąd rodzinny w Ostródzie dla dziadków [tu wskazała nazwisko]”*. Matka zastępcza *„od 23 lat leczona psychiatrycznie posiada orzeczenie znaczne nigdy nie wychowywała własnych dzieci. Sąd mając taką wiedzę przyznał ich do rodziny zastępczej do dziecka”*. Babcia poinformowała także, że *„podejrzewać można, że dziecko było pobite. Wnusia dawała sygnały o przemocy wobec jej przez chorą babkę bijąc po dłoniach i zamykając w pokoju z zamkniętymi roletami”*.

W toku kontroli potwierdziło się, że matka zastępcza cierpi na poważne schorzenia o podłożu psychicznym, to jest chorobę afektywną dwubiegunową. Z pozyskanych informacji wynika, że pozostaje ona pod stałą opieką specjalistyczną, co opisano powyżej.

Kontrolujący nie odnoszą się do sygnałów dotyczących pobicia małoletniej przez matkę oraz ojca zastępczego a także podawania jej leków „psychotropowych” celem uspokojenia gdyż

postępowanie w tej sprawie – zainicjowanie przez babcię – toczy się przed właściwymi organami ścigania.

Organ kontroli ustalił natomiast, że Organizator nie dokonał weryfikacji innych osób z rodziny małoletniej pod kątem posiadania predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej ponieważ „*pracownicy nie posiadali wiedzy nt. innych osób, które wyrażałyby gotowość do podjęcia czynności mających na celu zaopiekowanie się małoletnim dzieckiem*”. Do PCPR „*nie wpłynął również wniosek ani deklaracja pani [tu wskazano imię i nazwisko babci] w sprawie wyrażenia woli stanowienia rodziny zastępczej dla małoletniej*” /akta kontroli str. 48/. Z uwagi na brak pewności czy dziadkowie dają rękojmię należytego sprawowania przez rodziców zastępczych opieki nad małoletnią Organizator winien był dokonać rozeznania wśród bliższej i dalszej rodziny dziewczynki, w celu poszukiwania kandydatów, którzy tę rękojmię gwarantowaliby.

5. Uwagi i wnioski

Podsumowując proces weryfikacji rodziców zastępczych jako kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej stwierdzić należy, że nie zweryfikowano w sposób rzetelny, czy dają oni zapewnienie należytego sprawowania pieczy zastępczej. Pomimo wątpliwości pracowników PCPR co do powierzenia rodzicom zastępczym tejże funkcji, a także sprzeczności w opiniach specjalistów, Organizator pismem z dnia 4 kwietnia 2023 r. przekazał dokumentację rodziców zastępczych wyrażając opinię, że „*w ocenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie państwo [tu wskazano imiona i nazwisko rodziców zastępczych] kierują się obowiązkiem i odpowiedzialnością wobec małoletniej*” /akta kontroli str. 65-66/. Powierzając funkcję rodziny zastępczej osobom, które nie dają rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej, w perspektywie przyszłego rozwoju dziecka oraz zmieniających się z wiekiem tego dziecka potrzeb, mogą oni w przyszłości nie sprostać roli, do której zostali powołani.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, w których jako przyczynę podano braki kadrowe lub przeciążenie pracowników zadaniami, rekomenduje się rozważenie możliwości zmiany organizacji pracy pracowników Centrum, bądź podjęcie działań w kierunku zatrudnienia kolejnych pracowników. Powyższe jest dodatkowo zasadne, z uwagi na fakt, iż przyczyną stwierdzonych w poprzedniej kontroli nieprawidłowości, również było przeciążenie pracowników i niewystarczający zasób kadrowy zespołu do spraw pieczy zastępczej.

Z uwagi na fakt, iż w toku kontroli stwierdzono, że Jednostka nie zrealizowała zaleceń związanych ze wzmożeniem nadzoru nad sposobem i jakością zadań realizowanych przez pracowników Centrum, ujętych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 21 grudnia 2022 r. znak: PS-VI.431.3.28.2022.ICZ, organ kontroli poucza, że zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy wrispz, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 powyższej ustawy, podlega karze pieniężnej od 1000 do 15 000 zł.

6. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami uchybieniami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

wnoszę o podjęcie przez dyrektora, jako osoby odpowiedzialnej za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Dla każdego dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej sporządzać diagnozę psychofizyczną, o której mowa w art. 38a ust. 1 pkt 7 ustawy wripisz.
2. Dla każdego dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej sporządzać plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 77 ust. 3 pkt 2 ustawy wripisz.
3. Opinię o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 131 ust. 2 ustawy wripisz przekazywać niezwłocznie do właściwego sądu rodzinnego.
4. Funkcję rodziny zastępczej powierzać wyłącznie osobom, spełniającym łącznie wszystkie kryteria dookreślone w art. 42 ust. 1 ustawy wripisz.
5. Zapewniać możliwość udziału w posiedzeniu zespołu z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość w myśl art. 7a ustawy wripisz w przypadku złożenia takiego wniosku.
6. Wzmocnić nadzór Dyrektora nad pracą podległych pracowników.

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Adrian Żemis
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej**

**Iwona Czmochowska – główny specjalista
Wioletta Sinkiewicz – główny specjalista**